
Nina Cassian

„Aflată mereu la cumpăna dreaptă dintre spontaneitate și elaborare“...

Asemenea unui pianist complet care prezintă, într-un recital, extrase din bogatul său repertoriu, ipostaze și stiluri variate, dar subsumate personalității lui integratoare și atitudinii lui caracteristice – Liana Grill oferă în actuala ei expoziție portrete, momente, metafore, schițe de gen, aforisme vizuale etc., într-un captivant spectacol de autor.

Fără sarcasm, dar și fără tandrețe dulceagă, ea se apropie de chipul omului, descifrând în reliefurile lui ceea ce este individual și totodată grăitor tipologic, fixând, fără încremănire, trăsături, temperamente, structuri.

Dincolo de obligatoria forță de pătrundere psihologică, Liana Grill dă dovadă și de o rară capacitate a alegerii, nepropunându-și să epuizeze ceea ce nu poate fi epuizat, ci doar să-și proiecteze lumina pe o clipă sensibilă a ființei umane.

Pe lângă exemplarele portrete expuse, privitorul întâlnește și câteva prezențe singulare dar nu eterogene care, datorită nu numai tehnicilor speciale folosite ci, mai ales, multilateralității de înregistrare și enunțare a autoarei, pot aparține unor instanțane cu atmosferă „retro”, picturii de gen sau graficii (moderne sau tradiționale).

Niciodată forțând originalitatea, aflată mereu la cumpăna dreaptă dintre spontaneitate și elaborare, dintre elan și minuțiozitate, Liana Grill ni se înfățișează ca un artist complet care, așa cum am spus la început, parcurge registrele cele mai diferite, cu deplină stăpânire a mijloacelor, în înțelegerea profundă, de la om la om, a ceea ce se numește semnificație și comunicare.

George Macovescu

„Nu cred să mai fie ceva care să mai conteste fotografiei statutul de artă“.

Cît de greu este ca în puține cuvinte să exprimi marile adevăruri!

Cît de greu îmi vine să demonstrez că ne aflăm într-o expoziție de artă! Dar oare este necesar să fac această demonstrație? Privirile noastre îndreptate spre simeze ne conving că Liana Grill este unul dintre acei oameni care, cu mijloace diferite, ne fac să simțim și să gîndim că dincolo de lumea ce cade direct sub simțurile obișnuite, există și o altă lume, a frumosului, văzut sub toate aspectele lui contradictorii, lumea vibrațiilor superioare ale spiritului uman, lumea artei.

Nu cred să mai fie ceva care să mai conteste fotografiei statutul de artă. În definitiv, ce deosebire este între pensula pictorului și aparatul de fotografiat, între dalta și ciocanul sculptorului și instrumentul cu care lucrează artistul fotograf? Inerția le caracterizează pe toate. Dincolo de ele, stă însă, fiorul artei celui care le minuește, stă viziunea lui asupra lumii, stau temperamentul și talentul lui. Marile exemple – și Liana Grill ne oferă astăzi unul – arată că și aparatul de fotografiat se supune artistului autentic întocmai ca și pensula, și că nu el decide creația artistică, valoarea artei, ci omul care stă în spatele lui. Ca și pensula, el este un instrument. Dar ce minuni pot să apară din întunericul acestei cutii, din ce în ce mai perfecționate, dacă ea stă în mîna unui creator, a unui maestru al luminilor și clar-obscurilor, al unghiurilor de vedere și mai ales al selecționării a ceea ce poate deveni operă de artă? Să privim fotografiile Lianeii Grill, să ne gîndim la subiectele alese, aflate printre noi sau lângă noi – „honnei soit qui mal y pense” – și să observăm ce drum s-a parcurs de la ele și pînă la fotografiile pe care le admirăm, adică de la realitate la transfigurarea artistică! Și aceasta, grație sensibilității și concepției artistice ale Lianeii Grill, ale artistului.

Stau pe simeze, portretele unor scriitori, ale unor muzicieni, ale unor balerine. Ce indiscretă, dar cît de dreaptă a fost cu noi Liana Grill atunci cînd ne-a fotografiat! În acele momente cînd noi ne aranjăm părul, cravata, pliurile îmbrăcărilor – ca la fotograf – ea ne studia, ne răscolea sufletul, ne căuta personalitatea și alegea clipa, acea clipă unică în care ne fixa pe peliculă, așa cum sîntem și nu cum am dori să fim în alte ipostaze decît cele care ne caracterizează. Ea ne arată nici mai buni, nici

mai răi, nici mai frumoși și nici mai urîți. Iar dacă nu ne sîntem plăcuți, nouă înșine, să nu ne supărăm! Nu oglinda este de vină. Și cu atît mai mult, cu cît nu a fost o oglindă inertă, indiferentă, ci ochiul cercețător și întrebător, necușător, și totuși plin de căldură umană și de frumos al unui artist, al Lianeii Grill.

Conf. Ing. Sylviu Comănescu

Hon. EFIAP

„Că unele fotografii sînt opere de artă, este o evidență“

Este cunoscut faptul că, încă de la începuturile ei, fotografia a apărut ca o rivală a picturii, datorită concurenței puțin loiale, fiindcă permitea „intrușilor” fără chemare și talent, să realizeze cu multă ușurință imagini fidele subiecților, ce era pînă atunci apanajul numai al pictorilor. Aceasta l-a făcut pe Ingres, să spună privind o fotografie, citez: „Este mai bună decît un desen, dar nu trebuie s-o spunem”. În adevăr, fotografia dă artistului un „ochi” – obiectivul fotografic – mult mai perfecționat ca ochiul omenesc, fiindcă poate pătrunde de la infinitul mic și pînă la infinitul mare, în care ochiul omenesc nu ar putea pătrunde niciodată. Dar nu numai atît, fotografia este și o artă, o artă a imaginii.

Că unele fotografii sînt opere de artă, este o evidență ce apare în special celor inițiați, dar fotografiile colegei mele Liana Grill au meritul să-i convingă, că sînt opere de artă, chiar și pe cei mai puțin inițiați.

Liana Grill se numără printre primii membri ai Asociației Artiștilor Fotografi din România și nu de puține ori lucrările sale au fost mesagerele artei noastre fotografice pe toate meridianele globului, fiind recompensate cu numeroase premii.

Pentru activitatea sa meritorie, recunoscută ca atare pentru a doua oară, Fédération Internationale d'Art Photographique (FIAP) – supremul for mondial – i-a acordat în anul trecut valoroasa distincție de „Excellence FIAP” (EFIAP) după ce, încă din anul 1969, fusese distinsă cu titlul de „Artist FIAP” (AFIAP).

Această nouă confruntare cu publicul nu face decît să ateste din nou măiestria artistică a autoarei.